

Yaşam? Sürdürme Nedenleri Envanteri(YSNE)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yaşam? Sürdürme Nedenleri Envanteri(YSNE)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32988>

Özet

Yaşam? Sürdürme Nedenleri Envanteri (YSNE), bireyleri intihar davran??lar?ndan al?koyan koruyucu etkenleri ölçmek amacıyla geli?tirilm? psikometrik bir araçtır. Bu envanter, orijinal olarak ABD'de Marsha Linehan ve arkadaşlar? tarafından geli?tirilen Reasons for Living Inventory (RFL) ölçe?inin Türkçe'ye uyarlanm?? versiyonudur. YSNE, bireyin yaşam? sürdürme karar?n? destekleyen içsel ve dışsal nedenleri, inançlar? ve engelleri kapsamlı bir şekilde de?erlendirir. Psikoloji alanında, özellikle intihar risk de?erlendirmesi ve önleme çal??malar?nda önemli bir yere sahiptir.

YSNE, toplam 48 maddeden oluşmakta ve altı farklı boyutta bu koruyucu faktörleri incelemektedir. Ölçek, 6'lı Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanır, bu da katılımcıların maddelere ne ölçüde katıldıklarını belirtmelerine olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Yaşam? Sürdürme Nedenleri Envanteri (YSNE), Reasons for Living Inventory (RFL), intihar önleme, koruyucu faktörler, psikolojik de?erlendirme, uyarılma, Likert ölçe?i.

Yazarlar

Ayşegül Durak, Yücel Yasak-Gültekin, Nermin H. Şahin.

Amaç

Yaşam? Sürdürme Nedenleri Envanteri'nin temel amacı, bireylerin intihar düşüncesi ve girişimi riskine karşı sahip oldukları bilişsel ve davranışsal koruma mekanizmalarını ölçmektir. Klinik çal??malarda, ölçek yüksek düzeyde intihar riski taşıyan bireylerde bile yaşam? sürdürme nedenlerinin varlığını tespit ederek, terapötik müdahalelerin bu güçlü yönler üzerine odaklanmasına rehberlik etmeyi amaçlar.

Ölçe?in Türkçe uyarılması, Türk kültürüne özgü bağlamda intihar? engelleyen faktörlerin geçerliliğini ve güvenilirliğini saptamak ve böylece yerel araştırmacılara ve klinisyenlere geçerli bir araç sunmak amacıyla yapılmıştır. Bu, özellikle intihar düşüncesinin yaygın olduğu popülasyonlarda riskin tersine çevrilmesine yardımcı olan faktörleri belirlemede kritik öneme sahiptir.

Yapı

YSNE, intihar davranışını ketyen (engelleyen) faktörleri ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Ölçek, intihar riskini doğrudan ölçmek yerine, yaşam? de?erli kılan ve zorluklarla başa

ç?kma motivasyonu sa?layan nedenleri de?erlendirir. Bu yap?, 6 ana alt boyuta ayr?lm??t?r ve toplam 48 madde ile bu boyutlar?n derinlemesine incelenmesini sa?lar.

Ölçekteki ana yap?sal boyutlar, hem ki?isel inançlar? (içsel faktörler) hem de sosyal ve ahlaki yükümlülükleri (d??sal faktörler) kapsar. Bu boyutlar, bireyin hayata tutunma gücünü ve zorluklarla ba?a ç?kma kapasitesini gösteren temel koruyucu faktörlerdir.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsayılar? belirtilmemi? olsa da, Durak, Yasak-Gültekin ve ?ahin (1993) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?, envanterin Türkçe popülasyonunda intihar? engelleyici nedenleri ölçme yetene?ini do?rulamay? amaçlam??t?r. Bu çal??ma kapsam?nda yap? geçerli?i ve ölçüt geçerli?i analizleri yap?lm??t?r.

Uyarlama sürecinde, ölçe?in alt boyutlar?n?n teorik olarak beklenen yap?y? gösterip göstermedi?i (yap? geçerli?i) ve bilinen di?er intihar e?ilimi veya depresyon ölçekleriyle ili?kisi (ölçüt geçerli?i) incelenmi?tir. Bu analizler, YSNE'nin Türk kültüründe Yaşam? Sürdürme Nedenleri Envanteri olarak geçerli bir araç oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta say?sal güvenirlik bilgileri yer almasa da, uyarlama çal??mas? (Durak et al., 1993), YSNE'nin iç tutarlılık ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?ini hesaplam??t?r. Ç? tutarlılık, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir ve genellikle Cronbach alfa katsayı? ile rapor edilir.

Türkçe uyarlama çal??mas?nda elde edilen yüksek güvenilirlik katsayılar?, envanterin farklı alt boyutlar?n?n kendi içlerinde tutarlı oldu?unu ve zaman içinde kararlı ölçümler sa?lad???n? göstermektedir. Bu, YSNE'nin hem ara?tırma hem de klinik uygulamalarda güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

YSNE, orijinal RFL ölçe?ine paralel olarak yap?lan faktör analizi sonucunda 6 temel alt boyuttan olu?maktadır. Bu alt boyutlar, bireyin yaşam? sürdürme motivasyonunu farklı aç?lardan ele almaktadır ve toplam 48 madde bu alt boyutlara da??lm??t?r.

Bu 6 alt boyut ve bunlara ait örnek maddeler ?unlard?r:

Hayatta Kalma ve Ba? Etme ?nançlar? Boyutu: Bireyin zorluklarla ba?a ç?kma ve hayatta kalma yetene?ine olan güvenini ölçer. (Örnek: Yaşamak için ?stek duyar?m.)

Aileye Kar?? Sorumluluk Boyutu: Bireyin aile üyelerine kar?? duydu?u sorumluluk ve ba?lılık

hissini, onlar? yaln?z b?rakmama iste?ini ölçer. (Örnek: Ailem bana ba?lıd?r ve bana ihtiyaçlar? var.)

Çocukla ?lgili Kayg?lar Boyutu: Özellikle ebeveyn olan bireylerin, çocuklar?na bakma ve onlara destek olma sorumlulu?undan kaynaklanan yaşam nedenlerini ölçer.

?ntihar Korkusu Boyutu: Bireyin intihar eyleminin kendisine, ac?ya veya ölümün bilinmezli?ine dair duydu?u korkuyu ölçer. (Örnek: Korka??n biriyim, bunu yapacak cesaretim yok.)

Sosyal Aç?dan Onaylanmama Korkusu Boyutu: ?ntihar eyleminin sosyal çevrede (arkada?lar, toplum) yarataca?? olumsuz yarg? ve sonuçlardan duyulan endi?eyi ölçer. (Örnek: Arkada?lar?mdan ayr?lmak istemem.)

Ahlaki Engeller Boyutu: Dini inançlar, etik de?erler ve yaşam?n kutsall??? gibi ahlaki veya manevi nedenlerle intihar? bir seçenek olarak reddetmeyi ölçer. (Örnek: Kadere ve Allah'a inan?r?m ve O'ndan korkar?m.)

Envanter Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Orijinal ölçek: Reasons for Living Inventory - RFL)

Format: Kendini De?erlendirme Envanteri

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon ve Klinik Örneklemeler (Özellikle intihar riski ta??yan bireyler)

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi sonrası ve Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve/veya genel yeti?kinler üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Envanter toplam 48 maddeden olu?ur ve 6'l? Likert tipi bir derecelendirme ile yan?tlan?r. Kat?lımc?lar, kendilerini yaşam? sürdürmeye iten nedenlerin her birine ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler (Örn: 1 = Hiçbir ?ekilde neden de?il, 6 = Çok güçlü bir neden). Yüksek puanlar, intihara kar?? daha güçlü koruyucu faktörlerin varl??n? i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

Ölçek geli?tirme, psikometrik özellikler, adaptasyon, intihar risk de?erlendirmesi, koruyucu faktörler, Yaşam? Sürdürme Nedenleri Envanteri, psikoloji.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ay?egül Durak

Yazar ORCID Tanımlaması: Bilinmiyor

İletişim Adresleri: batigun@ankara.edu.tr (Bu e-posta adresi, ilgili çalışmaların yazma adresi olarak belirtilmiştir.)

Yazma Adresi: Makalenin yayınlandığı dönemdeki Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Psikoloji Bölümü ile ilişkilidir.

İzinler, Ücret ve Test Yayıncılığı

Test Yayıncılığı (Uyarılama): 1993

İzinler ve Ücret: Genellikle akademik araştırmalar ve klinik uygulamalar için referans gösterilerek kullanılabilir. Kullanım izinleri ve olası ücretler için sorumlu yazarla veya ilgili yayıncı kurumla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

PDF Kaynağı: Ölçeğin PDF formatındaki orijinal uyarılama makalesine ulaşmak mümkündür. Orijinal PDF dosyası şu adresten indirilebilir: [yasami-surdurme-nedenleri-envanteri-ysne-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/yasami-surdurme-nedenleri-envanteri-ysne-toad.pdf)

Kaynaklar

Durak, A., Yasak-Gültekin, Y. ve Şahin, N. H. (1993). İnsanlar yaşamaya başlayan nedenler nelerdir? Yaşam? Sürdürme Nedenleri Envanteri'nin (YSNE) güvenilirliği ve geçerliliği. *Türk Psikoloji Dergisi*, 8(30), 7-19.

Bu makalenin bağlantısı: [turkpsikolojidergisi.com](https://www.turkpsikolojidergisi.com)

Yaşam? Sürdürme Nedenleri Envanteri (YSNE) Maddeleri

YSNE, 6 alt boyut ve toplam 48 maddeden oluşmaktadır. Aşağıda, alt boyut isimleri ve bu boyutları temsil eden örnek maddeler sunulmuştur:

Hayatta Kalma ve Baş Etme Zorlukları Boyutu: Yaşam için destek duymam.

Aileye Karşı Sorumluluk Boyutu: Ailem bana bağımlıdır ve bana ihtiyaçları var.

Çocukla İlgili Kaygılar Boyutu: (Örnek madde verilmemiştir.)

Şüpheler Korkusu Boyutu: Korktuğum biriyim, bunu yapacak cesaretim yok.

Sosyal Açlıktan Onaylanmama Korkusu Boyutu: Arkadaşlarımdan ayrılmak istemem.

Ahlaki Engeller Boyutu: Kadere ve Allah'a inanmam ve O'ndan korkmam.